Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 25-го ТРАВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, MAY 25, 1982 No. 96. VOL. LXXXIX.

Громада Ню Йорку вшанувала Йосипа Гірняка

В суботу, 22-го травня ц.р. відбувся в Українському Інституті Америки в Ню Йорку цікавий вечір з нагоди публікаціі „Споминів" корифея українського театру, незрівняного актора та режисера Йосифа Гірняка. Здається, залі Інституту рідко вміщали таку кількість добірної публіки, як того вечора.

Вечір відкрила і ним вела Марта Скорупська, редактор журналу „Сучасність", з видавництва якого і появилася книжка „Споминів" та яке було господарем вечора.

Після відчитання „Моїх театральних манівців" Л. Кукрицькою-Лисняк, слово забрав упорядник „Споминів" Богдан Бойчук. Він підкреслив, що автор таки перебув на манівцях театру ціле своє життя і саме про театр більшість із споминів Й. Гірняка вміщених у виданій саме книжці. Що вона появилася тепер, коли часи для української книжки дуже важкі, упорядник вважає маленьким чудом, яке завдячується видавництвові „Сучасність" і тим декільком ентузіястам, що допомогли до видання „Споминів". Валерій Ревуцький, згадуючи часи театру „Березіль" і безсмертного Леся Курбаса, насвітлив вплив тетру на Й. Гірняка, як його актора, на українську молодь тодішніх часів. Він уважає ті спомини тривким документом про правдиву історію українського театру XX сторіччя. Після прослухання із звукозапису уривку із першої дії „Народного Малахія" у виконанні Й. Гірняка, учасники мали нагоду почути спомин присутнього на вечорі Ю. Лавріненка про останню прем'єру театру „Березіль" п'єси „Маклена Ґраса" пера Миколи Куліша. Про цю п'єсу і її т.зв. „громадський перегляд", що закінчився відкликанням Леся Курбаса з обов'язків мистецького керівника „Березолю" і його переслуханням комісарями НКО, читав Володимир Лисняк.

Василь Сокіл із видимим хвилюванням, вперше виступаючи перед українською публікою на заході, ствердив, що книжка „Споминів" Й. Гірняка це капітальний внесок до української культури, бо ж книжок того роду в Україні немає.

Кульмінаційною точкою і найкращим завершенням того небуденного вечора був виступ автора „Споминів" Йосифа Гірняка. Відходячи від трафаретних в такому випадку слів подяк, Й. Гірняк немов прощаючись з українською громадою Ню Йорку, просив присутніх разом з ним відкрити останню сторінку „Кобзаря" та відчитав по-мистецьки вірш що його Шевченко написав коротко перед своєю смертю. Вперше, здається публіка почула, що голос нашого артиста задрижав на мить при перших словах: „Чи не покинуть нам, небого..." але акторська рутина взяла верх і присутні ще раз мали нагоду почути Йосифа Гірняка на вершинах його мистецького слова.

На закінчення вечора Н. Ільницька подякувала від видавництва „Сучасніть" авторові і пояснила, що поява книжки зв'язана із 87-річчям автора, якому присутні відспівали „Многолітствіє"

Коли маленьким чудом уважають видання цієї книжки, то ще одним маленьким чудом можна вважати те, що усі примірники „Споминів" виставлені до продажу на вечорі так скоро розійшлися, що більшісь учасників не могла їх вже на місці одержати, а тим і дістати підпис автора.

У Філядельфії відбувся Вечір для вшанування мистців

Філядельфія. — Заходами Філядельфійського Відділу Ради Прихильників Української Народної Республіки відбулася тут в суботу 22 травня 1982 року в залі недавно придбаного нового будинку Культурного Центру при 700 Сідар Ровд Культурна Зустріч для вшанування образаотворчих мистців, зокрема й особливо місцевої Мистецької Студії. Вечір відкрив д-р Петро Клюк. Коротку доповідь про „Мистецтво, як зброю у боротьбі за свободу народу" виголосив ред. Іван Кедрин, звернувши в ній увагу, що одною з найперших місій нашої вільної громади є творення тривких культурних вартостей, яких не можна творити в Україні в тамошніх умовинах терору і русифікації. З усіх ділянок культури найкраще — кількістю і якістю — репрезентоване власне образотворче мистецтво. Воно є теж „політикою", бо в сучасній українській дійсності все є політикою, навіть говорити рідною мовою в Україні та навчати дітей українознавства у чужомовних країнах поселення. Засновник і директор Мистецької Студії, проф. Петро Мегик дав, переплітаний гумором короткий історичнии нарис, як-то у 1952 році, отже тому 30 років, постала Мистецька Студія у Філядельфії, після невдалої спроби, яку він і його найближчий товариш з Академії мистецтва у Варшаві та приятель, покійний Петро Андрусів, зробили у Вінніпегу в Канаді. Петро Мегик говорив про труднощі, з якими прийшлось боротися цій школі образотворчого мистецтва і її успіхи, назвавши прізвища учнів й учениць, що проявили великий талант, який промостив їм цілях до американських високих мистецьких шкіл. Він показав теж на прозірках низку отаких образів, зразків мистецького таланту молодих українських людей. З черги голова Ради Прихильників УНР,

д-р Маруся Бек, кол. мейор Детройту, одна з піонерок українського життя в Америці й меценатка, говорила про потребу конкретної конструктивної праці особливо в ділянці культури, без якої нема життя народові і без якої не може бути визволення Україні. Наприкінці свого слова пані М. Бек передала професорові П. Мегикові від Головної Управи Ради Прихильників УНР чек на 1.000 дол. на влаштування мистецького конкурсу імени Петра Мегика. На закінчення Зустрічі відбулася гутірка за кавою і чаєм. Приявних, не зважаючи на погану погоду, було 80 осіб. Приявні оглядали клясу-робітню Мистецької Студії, яка в Культурному Центрі має свою філію. У залі багато зразків подивугідного таланту вихованців.

ПОЛІЦІЙНІ ІНВЕСТИҐАЦІЇ БУДУТЬ ТЕПЕР обмежені в ділянці гіпнози, відколи Верховний суд у Каліфорнії відкинув свідчення осіб, підданих попередньо гіпнозі, на тій підставі, що такі свідки часто-густо вже не розповідають того, що вони насправді бачили чи самі переживали, а те, що їм „підповів" гіпнотизер. Найновіші й авторитетні лікарські досліди виявили, що людина, піддана гіпнозі, робиться такою гіперчутливою на суґестії, що потім подає суґестії гіпнотизуючого за свої власні думки і переконання. Це зарядження Верховного суду Каліфорнії б'є дуже сильно по загальновживаній в Америці поліційній інвестиґаційній практиці, де гіпноза досі була визнаним знаряддям „розкривання" злочину і злочинців.

ВНАВЕЧЕР'Я 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНС ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Хоча формально 30-та Конвенція Українського Народного Союзу почалася в понеділок 24-го травня 1982 року, проте вже внавечер'я Конвенції, в неділю, 23-го травня відбувся великий концерт з такою програмою:

Американський гимн .... ЛЯРИСА МАҐУН-ГУРИН
Фортепіяновий суровід — *д-р Леся Борисенко*

Український мішаний хор „СУРМА", Рочестер, Н. Й.:
Гимн Народного Союзу .... муз. Гайворонського
„Верховино" .... муз. Колесси
„Білі каштани" .... муз. Майбороди
Дириґент .... *інж. Ярослав Матковський*
Фортепіяновий супровід .... *Анна Сорохтей*

Танцювальна група СУМА „ДУНАЙ", Рочестер, Н. Й.:
„Привіт" .... хореограф Сулима
„Козачок" .... хореограф Кужіль
„Катерина" .... хореограф Кужіль
„Гопак" .... Лико
Мистецький керівник .... *Богдан Лико*

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ ЮНАЧОК ім. Г. БАРВІНОК, Рочестер, Н. Й.:
„Покохались три тополі" .... муз. Шаповаленка
„Спомин з гір" .... муз. Безкоровайного
„І в нас і в вас" .... народний хоровід
Мистецький керівник .... *Яра Кекіш*
Фортепіяновий супровід .... *Анна Сорохтей*

ЛЯРИСА МАҐУН-ГУРИН, сопрано
„Княжна" .... муз. Лисенка
„Чи ми ще зійдемося знову" .... муз. Лисенка
Арія з опери „Тараса Бульби" .... муз. Лисенка
Фортепіяновий супровід .... *д-р Леся Борисенко*

Анçамбль „НАМИСТО", Вашінґтон:
„Я твоє крило" .... муз. Івасюка
„Я піду в далекі гори" .... муз. Івасюка
„Баляда про дві скрипки" .... муз. Івасюка
Музичний керівник .... *Петро Круль*

ПЕРЕРВА

Д-р ЛЕСЯ БОРИСЕНКО:
„Менуетто" .... Ґріґа
„В гаю зеленім" .... фантазія на тему Нижанківського

ЛЯРИСА МАҐУН-ГУРИН, сопрано
„Баляда про мальви" .... муз. Івасюка
„Запроси мене у сни" .... муз. Івасюка
„Жита" .... муз. Гнатишина
Фортепіяновий супровід .... *д-р Леся Борисенко*

Ансамбль „НАМИСТО", Вашінґтон:
„Перелаз" .... в'язанка українських народних пісень
„Заблудились вітри" .... муз. Дутковського
„Пісня буде поміж нас" .... муз. Івасюка

Український мішаний хор „СУРМА", Рочестер, Н. Й.:
„Пряла", народна пісня .... муз. Леонтовича
„Ой устану я в понеділок" .... муз. Леонтовича
„Туман хвилями лягає" .... муз. Лисенка

Український національний гимн відспіваний цілою залею.

Концертовий конферансьє — ЕВГЕН КУЛИК

Ляриса Магун-Гурин
Larysa Magun-Huryn

Леся Борисенко
Elena Borysenko

Танцювальний ансамбль „Дунай"

Мішаний хор „Сурма"

Ансамбль „Намисто"

У світі

ТУРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР БУЛЕТ ЮЛЮСУ прибув з офіційною візитою до заселеної турками частини Кипру на триденну візиту. Під час зустрічі з кореспондентами він заявив, що Туреччина завжди допомагатиме політично і матеріяльно кипрським туркам і підтримуватиме їхні стремління до збільшення автономії. Перший приїзд турецького прем'єра до Кипру зустрінувся із засудом Греції і прогрецького кипрського уряду, який назвав його приїзд „провокацією". Довідавшись про грецький протест, турецький уряд відкинув грецькі обвинувачення, кажучи, що на Кипрі існує дві міжнародновизнані спільноти з окремим управлінням, і тому Туреччина не потребує окремого запрошення, а тимбільше дозволу на приїзд прем'єра, якого щиро вітає велика частина населення. Таку заяву склав від імени турецького уряду речник міністерства закордонних справ Назмі Акіман. Греція натомість вважає, що такі справи мусить регулювати президент Кипру Спірос Кипріянос.

ПОНАД 500 ФРАНЦУЗЬКИХ СЕРЦЕВИХ спеціялістів вирішили більшістю голосів бойкотувати світову конференцію кардіологів, яка відбувається в Москві, з огляду на опресивну політику Совєтського Союзу у відношенні до частини своїх громадян і його агресивні ходи. П'єр Вернан, речник цієї групи лікарів-спеціялістів, заявив в Парижі журналістам, що майже всі кардіологи підписали спеціяльну петицію із засудом совєтської інвазії в Афганістані, проголошення воєнного стану в Польщі і переслідування оборонців Гельсінкських угод. Французькі лікарі вважають, що кожна свободолюбна людина повинна обороняти демократичні права і засуджувати аґресію.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА БУРХЛИВИЙ ПЕРЕБІГ виборів, так звана Конґресова партія прем'єр-міністра Індії Індіри Ґанді йде попереду її марксистських противників і вже тепер політичні спостерігачі передбачають велику перемогу Ґанді над її опонентами. Дуже часто парляментарні вибори в тій країні тягнуться тижнями, а часом місяцями, і тому остаточні висліди будуть відомі значно пізніше. Довідавшись про тимчасовий вислід у деяких провінціях, прем'єр-міністер І. Ґанді заявила, що Індія й далі залишиться невтральною країною і ніхто не змусить її, ані ліві ані праві партії, до зміни цієї політики, яка, на її думку, найбільше відповідає інтересам індійського народу.

ЯН РУЛЄВСКІ, ОДИН ІЗ ГРУПИ 16—ТИ польських лідерів вільної профспілки „Солідарність", яка розпочала голодівку у в'язниці, заявив судді, що група продовжуватиме голодівку аж до відкликання. Ціллю цієї акції є запротестувати проти все ще існуючого в Польщі воєнного стану і викликати зацікавлення західних держав польською проблемою.

В Америці

З ПРОГРАМ НА ТЕЛЕВІЗІЙНИХ КАНАЛАХ ПРО Адольфа Гітлера, зокрема зі сценарію, зробленого з книги-спогадів Альберта Шпеєра, „фюрерового" архітекта, п.н. „Всередині Третього Райху", глядачі не винесли найбільшої лекції, яку засвоїв собі автор-архітект. І тому всім слід прочитати книжку. Ця лекція ось яка: „Лекція від якої леденіє кров у жилах, читаючи, є те, як страшенно легко чисто технологічний ум вдається звабити ідеології, яка пропонує цілий світ для варстату", отже дає цілий світ науковцеві за його „експериментальну лябораторію", — каже Ґеррі Ф. Вотерс у вдумливій критиці на ці театралізовані спогади Шпеєра, передавані на міні-серіях телевізійної сітки Ей-Бі-Сі у травні. Таку лекцію маємо, наприклад, і в дослідах з божевільними плянами Сталіна і його комуністичної ідеології, коли сумнозвісний Френкель — будівничий-тюремщик, будував на кістках мільйонів людей Біломорський канал.

КОЖНИЙ РАЗ, КОЛИ ЗАКОНОДАВЦІ СТЕЙТУ Ню Йорк в Олбані ухвалюють законопроєкт про повернення смертної кари для найтяжчих злочинців у стейті, на нього кладе „вето" губернатор. Щоб цього уникнути, нюйоркські стейтові леґіслятори в Асамблеї розглядають тепер змодифікований законопроєкт, яким дозволяється лаві присяжних замість смертної кари давати альтернативну кару — довічну в'язницю без права паролю.

ВІДОМА ОБОРОННА СИСТЕМА РУХОМИХ РАКЕТ типу МХ, кожна з десятьма атомовими головками, які будуть у стані нанести розторщуючий удар по совєтах, якщо б СССР атакував своїми нуклеарними ракетами Америку перший, розглядається знову в Білому Домі. Президент Роналд Реґен з приблизно 24-ох пропозицій під розвагу бере найновіший плян, відомий під назвою „Денс Пек" ('Щільний пакунок'). Цей плян передбачає поставити ракети МХ у тверді й нерухомі „силосні вежі": сто штук на квадратовій площі розміром від 10-ти до 15-ти квадратових миль. Плян дає Америці перевагу над СССР у стрільнах далекого засягу з акуратним прицілом і велетенською вибуховою силою. Крім того ці ракети зроблені так, що вони витримали б первісний удар по З'єднаних Стейтах Америки з боку совєтів, і з-під румовищ вони автоматично знялися б у повітря й нанесли остаточний удар по ворогові.

ПРИБУТКИ КОРПОРАЦІЙ ВПАЛИ НА 17,5 відсотка цього першого чвертьріччя, що становить майже рекорд — подано в рапорті Департаменту торгівлі, що є дальшим показником поганого впливу на економіку країни і на продуктивність по підприємствах через занадто високі відсотки на позичках, що їх береться в банках. Валовий крайовий продукт знизився за ці чверть року на 4,3 відсотка після перерахунку на інфляцію.

ПРЕЗИДІЯ КОНВЕНЦІЇ
(з останньої хвилини телефоном з Рочестеру)

Рочестер. — На початку 30-ої Конвенції УНСоюзу, яку відкрив головний предсідник д-р Іван Флис (текст промови — у завтрашньому числі) — обрано Президію Конвенції у такому складі:

ЛЕОНІД ФІЛЬ з Канади — предсідник, заступники: Володимир Бойд-Борискевич і адв. Нестор Олесницький — заступники. Секретарі: для української мови — Марія Савчак, для англійської мови — Меланія Мілянович. Тільки предсідника обрано у тайному голосуванні, всіх інших одвертим голосуванням — майже одноголосно.

Продовжується кривава війна за Фальклядські острови

Під кінець минулого тижня продовжувався бій за збереження та поширення британського мостового причілка на східньому Фальклядському острові, при чому рґентинські літаки переводили налети з метою зліквідувати той мостовий причілок. Обидві сторони — як було й досі — нахваляються своїми перемогами. Речник британського уряду заявив на пресовій конференції, що треба сподіватися вирішного успіху — перемоги впродовж найближчих днів і що Британія змагає своєю збройною силою на самоу Фальклядському острові і довкола нього присилувати аргентинську залогу, яку становлять коло 10.000 аргентинських вояків, до беззастережної капітуляції. Але так само по аргентинському боці було нахвалення що, мовляв, британський висад, який переведено силою кругло 5,000 моряків і спадунів, відрізаний від постачання з кораблів і що опинився у скруті, яка доведе до його капітуляції...

В минулу п'ятницю аргентинські джети-бомбардувальники поцілили й затопили британську фреґату „Ардент", при чому — за потвердження британського уряду — згинули 22 члени залоги. Це вже другий з черги британський військовий корабель, затоплений на водах південного Атлантику аргентинськими літаками. Знову ж по аргентинському боці — за твердженням британців, — у боях в повітрі та в наслідок дії протилетунської артилерії знищено 6 дальших аргентинських джетів. Все ж, англійська преса признає, що аргентинці розпоряджають ще якими 140 джетами-бомбадрувальниками, які є поважною загрозою для британських вояків, які покищо заволоділи простором кругло 10 квадратових миль на східньому Фальклядському острові. Британці змагають до захоплення столиці Фальклядських островів Порту Стенлі. У Ню Йорку третій день безуспішно нараджувалася Рада Безпеки Об'єднаних Націй.

Ген. Петро Григоренко інформував Президента про українських націоналістів

Вашінгтон, Д.К. — Як уже інформовано, у вівторок, 11-го травня ц.р., Президент Реґен прийняв в Білому Домі групу дисидентів з СССР, серед яких були ген. Петро Григоренко, член Української Гельсінкської Групи, і пастор Ґеорґій Вінс, син якого Петро, був теж членом Української Гельсінкської Групи. На опублікованому фото було видно ген. Григоренка, який розмовляв з проф. Ричардом Пайпсом, який тепер займає високе становище в Крайовій Ради Безпеки. У тому зібранні взяв участь також Александер Гейґ, державний секретар, та інші високі достойники Білого Дому.

У пресових повідомленнях з того зібрання найбільш уваги було присвячено російськоу письменникові Александрові Солженіцинові, який відмовився взяти участь у цій зустрічі.

Щойно 17-го травня ц.р. два визначні американські синдиковані колюмністи, Ровленд Еванс і Роберт Новак, подали деякі подробиці з цієї зустрічі.

І так президент Реґен, нав'язуючи до листа проф. А. Сахарова з 1980 року, довідався що цей визначний совєтський фізик був цілком правий у своїх висновках, що теперішня совєтська система є в цілості „сталінським витвором".

Президент Реґен слухав уважно, як його гості один за другим оповідали про пережиття в СССР.

Згідно із заявою ген. Григоренка, він говорив про національні переслідування в Україні і Литві. Еванс і Новак так описують виступ Григоренка:

„Колишній совєтський генерал Петро Григоренко, українець, із великим зусиллям старався стримати сльози, коли він описував опір до совєтського панування після Другої світової війни. Українські націоналісти, говорив він, відсиджували довгі роки в тюрмах за їхні виступи проти совєтської держави, але при кінці їх присудів їх виводили і розстрілювали..."

Згадані колюмністи передали також деякі подробиці про терпіння Айші Сайтмуратової, кримської татарки, та згадали, що пастор Вінс передав Президентові Реґенові мініятюрну, двоінчову біблію, яку поширюють між в'язнями в совєтських тюрмах і концтаборах.

Закінчуючи статтю Еванс і Новак згадали про „мовчанку" Державного секретаря Гейґа, який напевно думав про це, як зареаґує на цю зустріч Леонід Брежнєв, з яким передбачується „зустріч на вершинах" осінню цього року.

Віктор Боровський виступав на телевізії

Бостон, Масс. (Б.Т.). — Тут, у програмі „700 Club" у рамках теленадавання реґулярних кожноденних передач євангелізації, виступав відомий молодий правозахисник, українець Віктор Боровський, колишній совєтський в'язень, якого насильно „лікували" в інституціях для психічно хворих у СССР.

Передача була висвітлена 11-го травня, ц.р., о год. 10-ій вечора, на станції ч. 2. Інтерв'ю переводив д-р Пет Робертсон, визначний діяч християнського євангельського руху. В. Боровський у своїй розповіді про жахіття совєтських психушок кількаразово підкреслював, що він українець, який змагається за національні права свого народу. Він був тут у товаристві Юрія Саєвича.

Як уже інформовано, ця програма передавалась в понеділок, 10-го травня, в Ню Йорку, а у вівторок теж і в інших містах ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Симон Петлюра — визвольний символ

Коли 25-го травня 1926 року кремлівські правителі вбили рукою свого агента Шварцбарта на розі двох паризьких вулиць Симона Петлюру — то вони думали позбутися небезпечного для імперії державно-політичного емігранта. Адже саме недавно, у тому же травні 1926 року, Йосиф Пілсудський перевів у Польщі державний переворот і наче автоматично насувалася думка, що може відновитися концепція протиросійського Варшавського договору з квітня 1920 року, договору, з яким тісно пов'язані прізвища Пілсудського і Петлюри. Але можна було вбити людину — не можна було вбити символу, не можна було вбити ідеї. Большевицькі організатори того вбивства не передбачили, що замість знівечити разом з Симоном Петлюрою ідею української збройної боротьби за державність — смерть Симона Петлюри скріпить цю ідею, як і закріпить за Симоном Петлюрою авреолю мученика за ідею. Вбивники Симона Петлюри задумали навіки заплямити ім'я Петлюри, як „погромщика" — замість тріюмфу такого історичного наклепу — прийшла глорифікація Симона Петлюри, великого гуманіста, стовідсоткового демократа, державного мужа, який стояв вище партій і записався в історії України не тільки за своїми офіційними титулами Головного Отамана й Голови Директорії Української Народньої Республіки, але як символ збройної боротьби України за її ні від кого незалежну державність.

І не сподівалися вбивники Симона Петлюри, що саме та його мученицька смерть наче ножем вріже всю неприхильну супроти Симона Петлюри кампанію збоку його власних земляків. Непербірливу кампанію вели проти нього короткозорі галицькі обласні патріоти, які закидали Петлюрі, що він „запродав" у Варшавському договорі Галичину полякам, дарма, що Польща окупувала збройно всю Галичину вже в серпні 1919 року. Непербірливу кампанію проти Симона Петлюри вели й діячі Гетьманського табору дарма, що Петлюра не був винуватий у тому, що Гетьман прогнав був уряд Лизогуба з його міністрами, українськими консерватистами, та покликав до влади україноворожий уряд Гербеля, що зразу таки створило в Україні нестерпну атмосферу й острах, що повернеться чорносотенна влада. Мав теж Симон Петлюра й персональних противників — ворогів, бо має їх кожний лідер, який висувається вперед і перерости сучасних йому претендентів до проводу. Трагічна смерть Симона Петлюри припинила всі ті атаки проти нього й усю ту полеміку, яка представляла його у фальшивому світлі. Вбивство Симона Петлюри большевицьким агентом поставило його в яскравому правдивому світлі — це ж мусила бути не абияка індивідуальність, коли скромного політичного емігранта налякалася совєтська імперія і вислала туди, до Парижу, вбивника, щоби його знищити...

Симон Петлюра — за професією журналіст, людина цивільна, без військової освіти, став символом збройної боротьби України, бо власне він, як ніхто інший з тогочасного проводу Української Центральної Ради й Української Народньої Республіки не зрозумів так ясно, виразно, послідовно і вперто, що тільки зброєю можна і треба здобути втрачену державність України. Революція винесла Симона Петлюру на шпиль політичної кар'єри і доказала цим фактом ще раз, що велике індивідуальності виринають і здобувають собі місце в історії силою свого духа, силою чар своєї особи, силою свого розуму, який мусить імпонувати оточенню. І коли вся Україна опинилася у „соборній неволі", коли в Україні настав режим, який змагає до перетворення української нації в „радянський народ" з російською мовою і культурою, то ненарушними і незаплямленими залишилися всім українським людям — ідея і символи.

І тому щорічно українська вільна громада у діяспорі врочисто відзначає роковини 4-го Універсалу, маніфестуючи свою вірність державницькій ідеї. І тому вся українська вільна громада рік в рік згадує у травні місяці мученицьку смерть Симона Петлюри. Та смерть була важким ударом для всього українства. Але рекомпенсатою за той удар було скріплення ідеї, для якої жив і за яку помер Симон Петлюра — ідеї збройної боротьби за державність України. Тому кругло 60 років та боротьба закінчилася програю. Але життя народів не рахується роками ані десятками років. Український нарід безумовно сам чимало завинив, що він дотепер не має своєї державности. Але і цей жалюгідний стан минеться. І немає сумніву, що настане час, коли Симонові Петлюрі, ім'я якого тепер в УССР виклято, будуть ставити пам'ятники по всіх містах вільної України. Покищо такий пам'ятник має Симон Петлюра в серцях своїх земляків.

Деякі мілітарні коментатори твердять, що, мовляв, теперішній зудар між Великобританією та Аргентиною у дечому пригадує часи з громадянської війни в Еспанії, в якій прийшло до випробування сили і впливу бойового летунства на вияв воєнних дій. Сьогодні, — кажуть коментатори — у значно більшому маштабі випробовується, яку ролю зможуть відограти в майбутній війні — шпигунисателіти, радарові вивідування, різновидні торпеди і ракети, що особливо в останніх двадцяти роках створили малощо не революцію у стратегії бойових флот у світі.

У зв'язку з цими змінами, ЗСА — в Пентагоні і Білому Домі — станули перед дилемою засобів оборони: загострилася сторожкість і утвердилася настанова, щоб американська крайова оборона перестала базуватися на неперевіреній і переальній оцінці своєї сили, а зокрема на „стратегічних схемах", які залишилися, а може і в дечому спиралися на неактуальних тепер досвідах із попередніх і минулих воєн.

Із постійних оборонних заяв президента Регена нечаються пробивається самооборонний інстинкт, який йому підказує, що сучасна глобальна констеляція вимагає від ЗСА, щоби вони базували свою силу на здоровій економіці, національній однозгідності і мілітарній потузі. Як також, що Америка, як — „морська країна з природи", мусить спирати свою стратегію на обороні своїх побереж і контролі морських шляхів. Із цього випливає логічний висновок; що ЗСА не в силі себе оборонити без справжньої і могутньої морської капацитетности.

Ярослав Курдидик

ОНОВЛЕННЯ У СТРАТЕГІЇ БОЙОВОЇ ФЛЬОТИ

Саме тепер переводиться розподіл оборонного бюджету і з якого виявляється, що із 258 більйонів долярів відведуть на побудову нових і модерних морських одиниць. Із пляну, за яким намічено теперішню американську морську армаду, складену з 475 одиниць, до 1990 року мають розбудувати до — 600, або навіть і більше одиниць. Наразі у теперішньому плянуванні розбудови фльоти, критика висовує застереження, чи слід добудувати ще додатково два нуклеарні авіаносці-велетні і чи з усіми дотеперішніми — вже готовими, створити 15 „окремих бойових груп", що в них основною серцевиною буде авіаносець. Для прикладу наведемо авіаносець типу „НІМІЦ", який матиме у своїй групі нуклеарно поганні крейсери і відповідне число кораблів, різного бойового призначення. Кошти на побудову кожної „групи" виноситимуть між 17-20-ти більйонів долярів.

Після випадків, коли оце нещодавно сторпедовано аргентинський кружляк „Генерал Бельграно" і затоплення британського винищувача „Шеффілд" ракетою французької продукції типу „Ексон", совєтською ракетою типу „Стикс", що її вистрілив був єгипетський швидкохідний човен, — морські експерти заявляють, — що теперішні торпеди і ракети модерної побудови встановлюють зовсім нову переоцінку дотеперішньої морської стратегії для наводної фльоти. Дехто з-поміж морських знавців висовує твердження, що всі більші наводні одиниці, як авіаносці, кружляки, крейсери, фрегати, або винищувачі — у майбутній війні — готові бути основним приціло́м для модерних торпед і різного типу ракет.

З другого боку морські аналітики, а між ними і секретар фльоти Джан Леман твердять, що останні аргентинські і британські втрати виявили, що, мовляв, тільки авіаносці-велетні з більшою кількістю бойових літаків та доброю радаровою і сонарною системою можуть забезпечити панування над морями. І хоча наводні одиниці можуть бути найбільше наражені на знищення, але вони являються незаступними і вітально важливі для охорони морських шляхів, як теж і різних дуже часто віддалених, але і стратегічно вирішних суходільних обширів.

З-посеред різнорідних розцінювань варто буде навести незвичайно цікаві думки, колишнього шефа морських операцій, адмірала Е. Р. Зумвольта, який перестерігає, щоби американська бойова фльота не сполягала на тих засобах, що їх вона зуміла використати, а з цим блискуче перемогти японську наводну тогочасну панівність. Ми мусимо вивчити — каже Зумволт, як — найуспішніше ми зможемо — перехитрити нашого противника, що готовий вжити, так само, як і ми — включивши нищівні засоби, які ми нагромадили в наших арсеналах. А найважливіше під цю пору для Америки є те, щоби вона не намагалась охоронитися за своєрідною „Лінією Мажіно", але морською, складеною з авіаносців, що їх перед знищенням примушені будуть охороняти ескортні бойові кораблі.

Роля усіх бойових морських велетнів, — закінчує адмірал свої спостереження, — неодмінно обійде до свого кінця: „Нам залишається єдиний тільки вихід і засіб для того, щоби і надалі залишитися панівною нацією на морях". Намагаймося випродукувати якнайбільшу кількість зміністюризованих середньозасяжних ракет і модерних торпед, а впарі з цим розбудовуймо велику т. зв. „москіто" фльоту і вивінуймо її цією модерною нищівною силою. А вона — повірте, вивінувана нашою найновішою технікою виявиться не лише дешевшою, але й набагато успішнішою".

Відомий „Абскам", процес проти кількох законодавців у Конгресі, яких „зловлено" було на хабарництві, після того, як їх вперто намовляв „арабський шейх" взяти кількадесять тисяч долярів за допомогу дістати візу до Америки і папери йому на постійне проживання тут (насправді, як відомо, ці „араби" були переодягнені агенти ФБІ, які „випробовували" в той спосіб чесність цих державних діячів), зазнав своєї першої поразки від судді у Вашінгтоні в п'ятницю, 14-го травня. Досі справа малася так, що всіх сімох конгресменів і навіть одного сенатора не тільки через цей „підвох" усунули з їхніх становищ, але ще й вкрили ганьбою, піддаючи принизливій судовій процедурі і суворим засудам.

Аж нарешті федеральний суддя Вілліям Б. Браєнт оправдав одного підсудного з „Абскам'у" (слово походить від назви „арабська схема") і виступив з гострою доганою під адресою тих, хто вигадав такий „іспит" чесноти і здійснював його, під пресією й настирливо, вмовляючи таку свою жертву, яка нічого не знала про змову проти неї, — взяти гроші. Це, як пам'ятаємо, було зафільмовано схованими апаратами і предложено як речевий доказ на суді, де, звичайно,

Людмила Волянська

ЗНАЙШОВСЯ ОДИН СУДДЯ, ЩО НЕ ЗА „АБСКАМОМ".

лава присяжних визнавала всіх цих „абскамщиків" винуватими з дальшими віддаленими наслідками.

Але ось засуджений — колишній тепер вже, бо вигнаний з Конгресу — конгресмен з Флориди Ричард Келлі несподівано й негадано дістав оправдання від „вимушеного під пресією" засуду від судді Браєнта, який визнав конгресмена Каллі невинним. Суддя теж виступив проти такої тактики урядових чинників випробовувати когось, проти кого не було найменших підстав якоїсь недовіри. Це, на думку цього судді, перейшло всі межі „найелементарнішої справедливости".

Суддя Браєнт назвав цю тактику „обурливою", і крім того пояснив, що агент ФБІ, який удавав із себе багатого „арабського шейха" і пропонував хабаря, повинен був перестати умовляти Р. Келлі, коли той перший раз відмовився брати гроші, а не настоювати все більше й нагальніше. Звичайно, казав суддя — так буває, що хтось, хто пропонує щось нелегальне, після першої відмови від особи були співчасником такої чи іншої недозволеної справи, перестає наполягати, боючись, що його можуть самого заскаржити і віддати судовим чинникам за намову на переступ. Але тут цей „шейх", не боячись, що його покарає влада, бо він сам, був такою „владою", наполягав знову і знову, аж поки жертва, що нічого не підозрівала, взяла ці злощасні 25,000 долярів собі на погибель.

Суддя Браєнт — „білий крук" поміж суддями. Інакше бо, наприклад, уважають судді в Ню Йорку, які видали і підтвердили відмінний вирок для жертв „Абскаму". Все це свідчить про те, що доведеться Верховному Судові Америки забирати слово в цій контроверсійній справі і висловитися не тільки про провину чи невинність цих жертв „Абскаму" з Конгресу, що полакомилися на „арабські" гроші, а й перевірити, чи тактика інвестигацій цих людей була етична.

Верховний Суд повинен прослідкувати і питання, чому саме під перевірку потрапили ці, а не інші законодавці? Чим керувалися майстри перевірки, вибираючи якраз цих осіб? І чи не було „надмірних умовлянь" для поповнення злочину?

Суддя В. Браєнт у 25-сторінковій своїй опінії написав, що „Органи правопорядку і пильнування виконання закону переходять дозволені межі, коли вони фабрикують злочини і творять злочинців". Цікаве і інше питання: чи так ревно карали б „переступників" цих конгресменів, якщо б вони допомагали бажаючим сюди дістатися, але не арабам.

Самого Р. Келлі засудила лава присяжних в січні 1981 року після семитижневого суду. Він був єдиним республіканцем серед семи інших конгресменів, що їх засуджено в „Абскамі". Як і ми всі, суддя Браєнт зовсім не схвалює поведінки законодавця, який полакомився на „арабські" гроші. Він каже, що він „бридиться таким вчинком", але йому також не все ясне про справедливість і про те, щоб всесильний Уряд не надуживав своєї влади, як це сталося у цьому випадку.

І цікава річ, всі ті чинники, які в ЗСА дуже пильнують різні „цивільні свободи" осіб, чомусь у випадку „Абскаму" не стали на захист цих людей, що тепер у ганьбі й загальній непошані, і не беруть громадянських справ цих людей в оборону,

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Заслужений успіх танцюристів ансамблю „Україна"

Було дві особливо приємні несподіванки пов'язані з нещоданнім виступом молодечої сумівської танцювальної групи „Україна" з Чикаго. Перша — найважливіша — це дійсний доказ і безсумнівна певність, що цей ансамбль стає гідною уваги та навіть досить поважною культурно-мистецькою одиницею, а друга, що нюйоркська громада, не зважаючи на прекрасний весняний пополудень, прибула на імпрезу куди численніше, як можна було сподіватись.

Молодий і великий ансамбль „Україна" постав 1978 року. Нараховує тепер коло 60 активних членів, в гарних стильових строях, з добрим підбором дівчат і хлопців, зі сцени представляється дуже додатньо та надійно. Група танцює при музиці з гучномовців. Керівник і хореограф Евген Літвінов — як заподає програмка — новий емігрант з України, студіював танець в Одесі, був членом відомого балету Вірського, тепер провадить „Школу українського народного балету" при осередку СУМА, ім. М. Павлушкова, в Чикаго. Танцювальне діло він знає і воно близьке його душі, тому за кілька літ зумів він проробити велику і корисну працю. Два роки тому, коли я бачив цей ансамбль на Нюджерському фестивалі в Артс сентер, він ще не зовсім переконував, тепер же 1-го травня ц. р., в залі Фешин інституту виступ „України" увінчався дуже гарним успіхом. Значить, постійна і наполеглива праця, з путнім учителем дає корисні, а навіть імпонуючі наслідки. Це і добрий приклад для інших.

Невимушено і з влучним гумором вів програму всім добре відомий зі справи В. Половчака, адвокат із Чикаго, Юліян Куляс. Радше хоровідного характеру танець „Привіт" із вишиваними рушниками, почав з'єднувати собі публіку, головно кінцевим виступом трьох маленьких дівчаток, які в цій точці були крапкою над і. Як запевняв пізніше самий Літвінов, у Ню Йорку зв'язок із глядачами виник швидше навіть, як у Філядельфії, де група попереднього дня виступала. „Весілля" було дальшою точкою, що закріплювало симпатію до молодих танцюристів. Сповнена гумору підхмелення „Сам п'ю, сам гуляю" у виконанні соліста Е. Березн, з пляшкою у руці, був ще більше успішним показом. Та тут саме наша перша заввага. Якщо йдеться про виховання, то воно і нехотячи, може бути тут забагато пропаганди для алкогольного „спорту". Одноразовий Авраменко був би дав у цьому місці історично-геройчого Гонту або незабутнього „Чумака". І на цьому варто взоруватись. Ці завваги, яких тут буде декілька, у ніякому разі, не мають цілі зменшити успіху цього першорядного молодечого ансамблю, а навпаки, вказати тільки на деякі недомагання чи дрібнички, що їх зовсім легко можна оминути чи вчинити „Україну", по змозі, якнайкращим танцювальним ансамблем.

„Біля криниці" — це танець двох молоденьких кохань, під музику і слова пісні „Перша любов" гарний і ефектовний. Особливо впадали в очі постійна, природна усмішка К. Бернацької та легкість порухів танцюристів. І. Шалева — він чи не найкращий соліст групи — і якраз у цьому дуеті — не обов'язково в інших танцях — повинен би був мати на голові перуку: всі бо князенки і лицарі в великих балетах танцюють у тяжких перуках. Четверо малят, двоє дівчаток і двоє хлопчиків, Х. Матковська, Я. Боднарук, Б. Чорній і Ч. Чорній із кляси наймолодших, у „Танці з ляльками", були для декого з глядачів, найкращою і найавтентичнішою продукцією програми. Дитяча безпосередність, щирість і точність виконання були чаруючі.

Жвава і темпераментна „Гуцулка" та дещо складніші „Чарівні чобітки" (за Гоголем), як у гуртових сценах, так і з солістами, як: Ю. Хим'як, О. Дутко, Р. Головатий, Й. Мицик, І. Шалева, А. Плесканка, Г. Дудич, М. Семків та К. Чорній вийшли переконливо, в деяких моментах навіть захоплююче. Передусім на перший плян висувалась прецизія кроків поодиноких танцюристів та вміння творення і розв'язування гуртових сцен. І тут знову зауваження, а саме, — що скляна куля в яку заглядають при вороженні в Америці, жадним чудом не могла знайтись в Україні в часах Гоголя. А в снігову і морозяну ніч, наші парубки не могли бути без смушевих шапок; принаймні на початку танцю. Очевидно, що на ці речі молодий глядач мало спроможний звертати увагу і оплески по кожній точці були густі та протяжні.

З „Україною", як нас інформовано, мав виступати квартет „Мальви", що був перешкоджений, тому провід ансамблю старався продовжити якось програму. Хоч вона і не була коротка, тож „поза програмою" побачили ми — в нас рідкість — танець акробатичного характеру, виведений танцюристкою Ю. Струсь, що має дані зачасом бути може і величиною в цьому напрямі. „Закарпат-

(Закінчення на стор. 4)

Ганна Черінь

ЧЕРВОНІ ГОРИ, ПРЕРІЙ ПРОСТОРИ

I

Чудова комбінація: два тижні вакацій із двома літературними вечорами. На один запросили, на другий — запросилася. Дістала адресу чільного громадського діяча в Омазі (Небраска) й написала, що їду до Денверу через Омагу й могла б щось прочитати зі своїх творів, якщо є охочі послухати. Скоро дістала й відповідь: українська громада Омаги запрошує мене на літературний вечір. Пан Столярський — неабиякий дипломат і дуже ввічлива людина.

Отже — в дорогу! 6-го червня; чудовий літній день, речі спаковані, кінь напоєний доброю газоліною — і поїхали. Досі власники авт запевняли, що їх авто може „пити" тільки той чи інший сорт газоліни; але коли ціни підскочили до півтора долара за гальон, авто п'є ту, що дешевша. Але згадавши старі добрі часи, раптом починає гарчати порскати й гедькатися.

Проїхали прекрасну Айову, що вже зеленіла рясними травами й різною городиною, хвилювалася лагідними горбами й заспокоювала нерви. Далі у — Небраска: рівна, наче її качалкою розплескали. Часом, там, де поле нерівне, фармери справді наймають механічну „качалку", яка вигладжує поле там, щоб і доші його не заливали, і щоб як поливати штучно, то щоб вода рівномірно розливалася. Де-не-де на полях помпи клюють невидиме зерно — підземну ропу. І дивно, що ось тут фарба є, а вже в сусідній ділянці — сухо. Це не винайшли такий рентген, щоб точно показав підземні жили.

Їдемо давнім піонерським шляхом понад мілкою, але розлогою річкою Плат, що розливається у жмут рукавів, а потім з'єднується в одне. Сюди колись їхали фургонами піонери, селились біля річок, садили буряки й картоплю, виминювали боброві футра в індіян і воювали з ними — або мирно їх обманювали. А потім знову запрягали коней і прямували далі, гнані жадобою багатства й золотою гарячкою.

При швидкості 55 миль на годину багато не побачиш. А ми ще й „підкрадали", щоб вчасно доїхати до Омаги, де заночували й познайомилися із гостинними й цікавими Столярськими. Сиділи б і до ранку за розмовами, але треба рано вирушати в мандри, а пані Столярська ще раніше — до праці. Отож, снідання зготував нам господар, і ми попрощались, втішаючись тим, що ще раз побачимось, як повертатимемось з Колорадо. Тоді ж буде й літературна зустріч.

Довго ми їхали по посушливій Небрасці, в спеку понад 80 ступенів. Увесь стейт переїхали зі сходу на захід, і коли в'їхали в Колорадо — вразила нас раптова зміна: вже нема рівнин, а натомість — мальовничі гори, що далі, то вищі. Досить великий, восьмий за розміром стейт Колорадо на мапі виглядає майже бездоганним чотирикутником. Коли ж почнеш по ньому їздити, то нічого прямолінійного нема, ніякої тобі „геометрії", а суща морока. Дороги в'ються, як гадюки; тільки з'їдеш із гори, на другу вибирались півгодини, не встигнеш зідхнути, як знову дряпаємось на гору. Колорадо — найвищий із стейтів. Середня висота його — 6,800 стіп, а 23 шпилі здіймаються понад 14,000 стіп. Хоч ми на ті гори не дряпались, як альпіністи, а побували на досить високих шпилях — завели нас туди змії-дороги.

Америка — молода держава, але історія її стара. Колорадо ніколи не пустувало: давно перед Христом тут жили індіяни, потім їх прогнали еспанські конкістадори. Північне Колорадо належало французам як частина території звана „Луїзіяною", що в 1803 році продано її американцям. В 1848 році ЗСА відібрали південне Колорадо від мехіканців. Мені досі Колорадо уявлялось холодним краєм, бо метереологи раз-у-раз показували на мапі мороз у Колорадо, в той час, як у нас було тепло. Але побувавши в Колорадо, я зрозуміла, що то значить гори! Справді Колорадо не таке вже холодне, але в горах завжди холодніше, і сніг на вершинах часом взагалі не тане.

Мехіко ніколи не забуло й не забуде, що велика частина ЗСА колись належало йому. І тепер, не оголошуючи війни, мехіканці окуповують територію великого, але ослабленого сусіда мирним способом. Тож і Колорадо має багато мехіканців; усюди видно „латинський" кольорит, в кожнім ресторані тортії й такос. Індіян же тут небагато: їх в шістдесятих роках XIX ст. відсунули в Оклагому та Юту. Індіян у Колорадо тільки 4 відсотки, але мехіканців — 13 відсотків.

В 1850-60 роках, коли в Колорадо знайшли золото, срібло й олово, населення, особливо число чоловіків, зросло нечувано. Колорадо було тоді найбагатшим стейтом, а Денвер уважався „Малим Вашінгтоном". Проте золото вичерпалось, багаті політикани збанкрутували, шукачі золота покинули копальні й подались шукати щастя деінде. Але стейт і досі тримається міцно: за середнім прибутком населення стоїть на 13-ім місці й слушно пишається не тільки красою, й добробутом. Чудова трава, дикі квіти обрамлюють гірські шпилі, в горах бродять антилопи, чорні ведмеді, дикі кози й вівці; в річках — лососі й форелі, що їх Колорадо не вивозить на продаж, а споживає саме. Повітря погоже, пахуче і сухе. Тому то тут менше, ніж у інших стейтах, хворіють на пістряк та серцеві недуги. І, мабуть, це приваблює багатьох українців, що хочуть жити вічно.

І ще одне про цей стейт: він займає одне з перших місць за освітнім рівнем. Розумні тут люди — або, принаймні, прагнуть бути розумними. Ну, і нема в них мороки з „автобусуванням".

Нас запросила до себе гостинна родина Костюків. Не знаючи нас особисто, вони відкрили нам усі двері й умовляли розташуватись, як у себе вдома, на всі два тижні. Це могло легко здійснитись, бо з першого ж дня ми стали добрими друзями, взаємно-цікавими, з багатьма спільними інтересами і безкінечними розмовами. Але нас гнала вперед не жадоба золота, а гірша від того жадоба мандрів, що заганяла нас часом у такі місця, з котрих ледве вибрались.

Наші нові друзі це розуміли, бо і самі такі були. Другого ж дня повезли вони нас своїм сильним спортовим автом у гори. „Red Rock" — „Червоний камінь" називалася та місцевість, і ці цеглясто-червоні скелі творили дивні нерукотворні скульптури та будови. Місто тільки поставило кам'яні лави — і амфітеатр готовий. Але сезон вистав ще не почався, тож ми посиділи трохи на камінні.

(Продовження буде)

Відзначення сен. Юзика на Флориді

У Квітну неділю, 11-го квітня ц.р., Український Релігійно-Культурний Осередок св. Андрея в Норт Порті, Флорида, після співаної Служби Божої урочистим обідом відзначив свого почесного голову сен. Павла Юзика і його дружину Марію, з нагоди надання йому почесного докторату Українського Вільного Університету.

За президіяльним столом засіли голова Осередку Володимир Різник; культурно-освітня референтка поетеса Лариса Мурович-Тимошенко, бібліотекарка Олена Речицька; о. митрат Т.Форостій, паніматка, Євгенія Пастернак з Канади, Арвін з Ст. Пітерсбургу та д-р О. Соколишин.

Імпрезу відкрив голова В. Різник привітанням сенатора і його дружини, яким причеплено квіти. Він повідомив, що недавно УВУ в Мюнхені надав почесний докторат сен. П.Юзику за його наукову працю, як історикові зокрема українців Канади, та за його активність в українських організаціях — СКВУ, КУК, УНС і нашої тут, на Флориді, громади.

Голова сказав, що ми відзначуємо, крім надання сенаторові почесного докторату, теж і 90-річчя поселення українців Канади, й тому попросив його до слова.

Сен. П.Юзик сказав, що д-р Марунчак написав вже п'ять томів Історії Українців Канади й годі це все охопити в кількох хвилинах. Він ствердив, що українці в Канаді — це поселенці, а не еміґранти, як то часто є з українцями в ЗСА. Поселенці — це власники, господарі, і земля, і держава Канада їхні. Тому українці здобулися на такі високі осяги в культурному, науковому, політичному й релігійному полі. Українці-піонери закупили від уряду за 10 дол. 160 акрів землі, яку викорчовували і зробили придатною для хліборобства. Вони вичистили ті прерії й посилилися на них, збудувавши хати, церкви, школи і товариства. Своїх дітей вони посилали до шкіл, тому в Канаді є так багато свідомої української інтеліґенції, навіть вже з третього чи четвертого поколінь. Він згадав про піонерів Пилипова, Єлиняка, д-ра О.Олеськова, які поклали початки того поселення і загосподарювання прерій, на яких була вирощена українська пшениця. Таким чином українці набули право „Гомстеда", тобто постійних поселенців, господарів-рільників, які загосподарювали 10,000,000 акрів у Канаді.

Сенатор подав коротку статистику осягнень українців у Канаді: 121 посол, в тому 20 міністрів провінцій, п'ять державних міністрів, п'ять сенаторів, а навіть королівський заступник губернатора Саскачевану. Він навів цілий ряд прикладів про українців, які працюють на відповідальних посадах у фірмах Канади й у уряді, та навіть у НАТО, де, до речі, сен. П Юзик є членом канадської делеґації до парляменту країн НАТО.

УВУ, відзначивши 60-річчя сен. П.Юзика, саме тоді, як українці Канади відзначали 90-річчя свого поселення в цій країні, надав йому з тієї нагоди почесний докторат. Це вже третій зчерги докторат сенатора.

Потім Олена Речицька по-мистецьки й з почуттям прорецитувала вірш поетеси Лариси Мурович-Тимошенко, присвячений у свій час 35-річчю одруження сен. П. Юзика з п-і Марією. Опісля, нав'язуючи до доповіді сен. П.Юзика, Л.Мурович розповіла, як вона познайомилася з ним на академії у 75-річчя поселення українців у Канаді, де вони обоє промовляли. Там вона пізнала сильну індивідуальність сенатора, українського уродженця Канади, як речника української нації, невтомного змагуна за кращі права українців у Канаді, багатокультурність та за право України в світі бути самостійною вільною державою, а не колонією Москви. Під час свого частого перебування на Флориді сенатор відігравав важливу ролю у створенні тутешнього соборницького і екуменічного українського осередку св. Андрея, спричинився до зорганізування фондів на побудову цього унікального осередку. Поетеса не поминула згадати й великого вкладу праці у збирання фондів на той осередок дружини сенатора Марії, яка приєднала велике число фундаторів-тисячників та часто була його помічницею в його громадських та дипломатичних місіях. Подружжя Юзики вірно зберігають українські національні традиції. Вони вже мають внуків, четверте покоління, які говорять українською мовою.

Л.Мурович-Тимошенко закінчила своє слово про сен. П.Юзика побажанням дальшої творчої праці, а всі присутні, вставши, проспівали йому „Многая літа".

Про наукову діяльність сенатора говорив д-р О.Соколишин, який разом із В. Вертсмано, видав у листопаді 1981 року англомовний Бібліографічний довідник про українців Канади і Америки. В цей довідник ввійшли 12 праць П.Юзика, почавши від 1940 року, коли П.Юзик друкував на сторінках органу ГУ ОДВУ в Америці „Тризуба" свої статті про історію українців Канади англійською мовою, а кінчивши виданою сенатором спільно з В.Дарковічем працею — „Статистичний компедіюм українців Канади" (формат 835 сторінок). У 1953 році стаття П.Юзика про українців Манітоби появилася у збірнику Манітобського Історичного Т-ва, крім того, він видав окремо монографію на цю тему. Темою його маґістерської праці (1948 рік) в Саскачеванському університеті була „Історія української Греко-Католицької Церкви Канади" а в 1958 році він написав свою докторську дисертацію в Міннесотському університеті — „Українська Греко-Православна Церква в Канаді", яку в 1981 році з нагоди 90-річчя українців Канади перевидав з доповненням Оттавський університет, де сенатор був професором. Про канадських українців сен. Юзик видав 1967 року окрему працю; писав про це і на сторінках Квартальника УККА. Він є автором бібліографії українських поселенців прерій Канади, статтей про нашу церкву в Канадській Енциклопедії; в 1973 році УНС видав у Торонто збірку його виступів з нагоди 10-річчя сенаторства: „За кращу Канаду" та багато інших. Побажанням дальшої праці на добро української науки закінчив д-р О.Соколишин свою промову.

Голова В.Різник вказав на велику працю сенатора як громадського і політичного діяча, речника українців Канади і відданого борця за канадські і українські права у світі. Він ревно працює для свого народу, зумів з'єднати біля себе й нас усіх тут, у цій громаді, з цієї нагоди громада нагородила сенатора пропам'ятною табличкою, а його дружину Марію трофеєм першунки в приєднанні „тисячників" для нашої громади. Нагороди вручила Павлина Різник.

На закінчення сен. П. Юзик подякував за милу несподіванку та закликав далі фінансово піддержувати нашу українську „альма матер" УВУ, на який наша громада пожертвувала 500 дол. Потім о. митрат Т.Форостій заповів, що сенатор має кілька книжок „Історії Української Православної Церкви в Канаді, 1918-1951", яку присутні розкупили, а сенатор на спомин автографував.

Д-р О.Соколишин

ІЗРАЇЛЬ ЗДОБУВ ЧЕРГОВУ МОРАЛЬНУ ПЕРЕМОГУ над арабським світом. Урядові прем'єр-міністра Менахема Беґіна вдалося переконати голову політичного комітету так званого Европейського парляменту що цей комітет повинен відбути свою сесію в Єрусалимі, що й сталося. Очевидно, арабські країни гостро протестували проти такого рішення Европейського парляменту, бо таке потягнення вони трактують, як визнання Єрусалиму за Ізраїлем. Деякі країни, зокрема Франція, Данія, Португалія, Еспанія і Греція, послухали арабських країн і не післали своїх представників на цю сесію. Раніше Европейський парлямент зглдно його економічна й культурна комісії, відбували свої наради в Єрусалимі, але це вперше там засідає політичний комітет і це розглядаєтья в арабському світі, як одобливу диверсію проти їхніх країн. Ізраїльські офіційні чинники заявили кореспондентам, що учасники конференції зустрінуться з президентом Ізраїля Іцаком Навоном, прем'єр-міністром Менахемом Беґіном, а також з лідером опозиції Шімоном Пересом.

Загальні збори Метрополітального Відділу УККА у Дітройті

У п'ятницю, 30-го квітня ц.р., в галерії ЕКО в Дітройті відбулися Звичайні загальні збори Метрополітального Відділу УККА. Голова д-р Антін Жуковський, привітавши учасників, відкрив наради і попросив до звіту Верифікаційну комісію. Звітував Петро Залуга, який заявив, що на залі є 52 делеґати, які репрезентують 33 організації. Після ствердження правосильности Зборів, вибрано Президію: мгр Олександер Серафин — предсідник, Роман Лазарук — секретар. Відчитаний секретарем Стефаном Зубалем протокол прийнято боз змін.

Звітування Управи розпочав голова д-р Антін Жуковський, вказавши на багатогранну працю Управи на протязі каденції, її успіхи, співпрацю складових організацій та підтримку широкої громади Метрополії. Особливо підкреслив він такі важливі дії: Микола Плавюк, президент СКВУ, в Дітройті; збірка фондів на СКВУ; фінансова допомога на видання антології старого українського письменства; відзначення другої річниці смерти Володимира Івасюка; допомогова акція для біженців з Польщі; відзначення роковин державности України; співпраця з т-вом „Рідна Школа", фестивальним комітетом та цілу низку інших дій, що складалися на внутрішню діяльність Управи. Постійні зв'язки з американськими урядовими чинниками (конґресменами, сенаторами), політичними та науковими колами, що їх Управа здійснювала через Комісію зовнішніх зв'язків (М.Віхорек, Емілія Запорожець, С. Віхар) слід уважати за репрезентацію нашої громади назовні. Такою діяльністю Управа вповні виправдала завдання Метрополітального Відділу УККА, як центральної установи й репрезентанта нашої великої громади. Під кінець вказав на гармонійну співпрацю всіх референтів та зложив їм подяку.

Містоголова З.Василькевич своїм звітом доповнив звідомлення голови, навів ряд деталів з окремих ділянок праці на протязі каденції. Протоколовий секретар С.Зубаль заподав, що Управа в часі каденції відбула 14 засідань, на 13-ох з яких він писав протоколи. Вислав біля 360 повідомлень та коло 120 листів до складових організацій. Фінансовий референт Б.Середюк, оперуючи цифрами, сказав, що прибутки за час каденції становили 11,466 дол. На це склалися датки громадян і організацій на різні цілі та прибутки з імпрез. Видатки виносили 8,940 дол. З того більші суми приділено на: Комітет оборони політичних в'язнів — 500 дол., Капелю Бандуристів — 1,000, СКВУ — 1,450; менші на Антологію, українських біженців з Польщі та низка датків на різні суспільно-громадські потреби. Пресовий референт Василь Папіж, докладніше звітував про свою працю та очолювану ним пресово-інформаційну комісію. За час каденції в різних часописах появилося понад 30 довших і коротших статтей про діяльність Управи, іноді громади взагалі. Виготовляв заклики та різного роду інформативний матеріял. Він висловив подяку „Свободі" та іншим часописам, які не відмовляли місця на статті на своїх сторінках. Виконував так само працю кореспонденційного секретаря, опрацював коло 50 листів. Інж. Д.Березовський, референт шкільництва та одночасно голова т-ва „Рідна Школа", вказав на труднощі, в яких знаходяться українознавчі школи з приводу зменшення учнів у них. Апелював до майбутньої управи, щоб цій справі приділяла більше уваги в наступній каденції. Про допомогові акції звітував С.Щуровський, референт суспільної опіки, який підкреслив тісну співпрацю з Об'єднанням „Самопоміч" та аґенцією ВІСТА. Збірка на допомогу біженцям з Польщі принесла 8,076 дол. В тому „княжий дар" родини Марти і Михайла Віхорек — 2,000 дол. Досі вислано понад 3,000, а решта очікує свого приділення. З рамени Контрольної комісії звітував її голова інж. Б.Петріна в полагодженні з членами — д-р Б.Лончина, мгр О.Лісківська і інж. М.Кунинський. Звітуючий заявив, що діловодство ведене взірцево, за що фінансовому референтові належиться признання.

У дискусії над звітами, а згодом в точці — правне положення Метрополітального Відділу, взяло участь багато присутніх членів.

На внесення голови Контрольної комісії інж. Б. Петріни, уступаючій Управі уділено абсолюторію з признанням за її працю.

В імені Номінаційної комісії мгр Рома Дигдало запропонувала нову Управу в складі: Зенон Василькевич — голова, інж. Данило Березовський, інж. Василь Колодчин і ред. Михайло Смик — містоголови, Стефан Зубаль — прот. секретар; Стефан Віхар — англомовний секретар, Богдан Середюк — фінансовий референт, Василь Папіж — пресреферент, мгр Олена Лісківська - референт шкільництва, Стефан Щуровський — реф. сусп. опіки, мгр Рома Дигдало — реф. культурно-освітній, д-р Ярослав Березовський, Ярослав Базюк, Остап Квітковський, Петро Семеґен, Осип Бігун, д-р Ігор Гулявий та Іван Корній — члени. Михайло Віхорек і Емілія Запорожець — комісія зовнішних зв'язків; Володимир Грушкевич і Любомир Татух — комісія допомоги політичним в'язням в Україні. Контрольна комісія: д-р Антін Жуковський, інж. Богдан Петріна, д-р Богдан Лончина, Михайло Мушинський і мгр Олександер Серафин. Товариський суд: д-р Іван Грищко, інж.Микола Кунинський і Роман Лазарчук.

Правне положення Метрополітального Відділу УККА реферував д-р А. Жуковський. З'ясувавши ситуацію, сказав, що Централя УККА на протязі Каденції в листах до нашої Управи погрожувала розв'язанням нашого Відділу, вкінці листом з 7-го квітня 1982 року повідомив Ігнат Білинський, що Крайова Рада УККА в дні 3-го квітня розв'язала його. Текст листа відчитав секретар С. Зубаль. В ньому І.Білинський пише, що Управа Метрополітального Відділу визнала і співпрацювала з Комітетом за Правопорядок в УККА, а також не перевела збірки Національного Датку 1981 року, діяла на шкоду УККА й тому Крайова Рада УККА відбирає йому мандат.

Над цією справою вив'язалася оживлена дискусія, у якій забирав слово ряд присутніх делеґатів (більшість тих, що промовляли над звітами). Зміст листа викликав здивування, бо в звідомленнях про наради Крайової Ради УККА в пресі і Бюлетені не було згадки про розв'язання, що згадує І.Білинський в листі. В загальному вислови дискутантів можна звести до таких стверджень: Метрополітальний Відділ УККА зорганізований організаціями Дітройту в червні 1941 року, як перший на терені ЗСА в системі УККА. Традиційно є центральною установою громади та її справжній репрезентант. Тепер Відділ об'єднує понад 40 громадських організацій. До XIII Конґресу збирав тисячі долярів Національного Датку і виробляв у громаді почуття повинности його вплати. В наслідок захоплення Визвольним Фронтом УККА, в українській спільноті в ЗСА настав роздор, і тим УККА перестав бути репрезентантом всієї спільноти. Визнаючи Комітет за Правопорядок в УККА, Метрополітальний Відділ уважає це за дії в напрямку привернення єдности в УККА, а не дією на шкоду. Непереведення збірки Національного Датку 1981 року (переслано 95.50 дол.) слід уважати за практичну мову, яку розуміють нинішні керівники УККА. Привернення консолідації громадських сил та об'єднання в системі УККА означає повну співпрацю з боку Метрополітального Відділу, включно з масовою збіркою Національного Датку. Метрополітальний Відділ УККА можуть розв'язати тільки громадські організації, що його створили, а це Централя, бо він вже давніше діє на такому самому чартері як вона, дарма, що в іншому стейті. Метрополітальний Відділ УККА залишається надалі правним репрезентантом і центральною установою Метрополії Дітройту.

У дальшому ході нарад мгр Роман Дигдало і інж. Василь Колодчин познайомили учасників з напрямними праці Метрополітального Відділу на наступну каденцію. Головніші з них є: посилити акції в напрямі охоплення українознавчими школами якнайбільшою кількістю шкільної молоді; допомога молодечим організаціям; співпраця з парафіями; посилити акції в напрямі оборони політичних в'язнів в Україні; допомога фінансово-матеріяльна потребуючим; вдержувати і закріплювати зв'язки з американськими законодатними чинниками та обидвома політичними партіями; фінансова і моральна підтримка СКВУ; бути чутливим і реаґувати на події, які відноситимуться до українського народу в Україні або до української спільноти на поселеннях; координувати дії громадських установ Метрополії та гідно репрезентувати нашу громаду.

Напрямні будуть основою плянів праці на наступну каденцію.

В.П.

Двадцятип'ятиріччя УШТ

У 1982 році минає 25-річчя Українського Шекспірівського Товариства, що було засноване у 1957 році в Західній Німеччині. Засновниками були передусім письменник Ігор Костецький та професори Ярослав Рудницький і Дмитро Чижевський.

Перші дві декади Товариства позначились видавничою діяльністю. З-під пера його членів, заходами видавництва „На горі", вийшли у світ такі книжки Вільяма Шекспіра: „Ромео та Джулієтта" (1957) і „Шекспірові сонети" (1958), в перекладі Ігоря Костецького; „Трагедія Макбета" і „Король Генрі IV" (1961), переклад Теодосія Осьмачки, та „Король Лір" (1969), переклад Василя Барки. В той же час в українській періодичній пресі друкувалися переклади сонетів і поем Шекспіра; Святослава Гординського, Олега Зуєвського, Василя Онуфрієнка, Яра Славутича, Остапа Тарнавського та інш. На протязі останніх двох років надрукував свої переклади Святослав Караванський.

Члени УШТ займалися також дослідженням творчости Шекспіра, зокрема українськими перекладами його творів, аналізою вистав п'єс тощо. В американському шекспірівському квартальнику з'явилися англомовні рецензії Я.Славутича. В україномовній пресі були надруковані статті Констянтина Біди. І.Костецький супроводжував свої переклади довгими статтями, в яких давав інтерпретацію творчости англійського поета і драматурга. Олесь Бабій видав окрему книжку про Шекспіра (1965). Заходом Оттавського університету і видавництва Ґейтвей в Едмонтоні 1976 року вийшла у світ велика монографія Орисі Прокопової про українські переклади Шекспірових сонетів, основана на її докторській дисертації. Недавно Ірина Макарик також захистила докторську дисертацію на шекспірівську тему.

Першим головою УШТ був Д.Чижевський. Потім головував К.Біда. В 1979 році обрано сучасну управу УШТ: Яр Славутич, голова, Я.Рудницький, заступник, Орися Фербей — секретарка, О.Зуєвський та І.Костецький — члени. З метою поширення діяльности товариства, управа вирішила влаштовувати на науковому форумі шекспірівські сесії з доповідями.

Перша така сесія відбулася 4-го червня 1980 року в Монтреалі, у рамках річного з'їзду Канадського Товариства Славістів. Доповідачами були Володимир Жила, О.Зуєвський, Валер'ян Ревуцький і Яр Славутич.

У 1982 році УШТ влаштовує у вівторок, 8-го червня, в Оттаві у рамках того ж КТС другу сесію із трьома доповідями: „Інтерпретація Шекспіра в Україні" І. Макарик, „Шекспірівські образи в українській літературі" Бориса Шнайдера та „Федьковичеві переклади з Шекспіра" О.Зуєвського. Крім того, будуть прочитані нові переклади Шекспірових сонетів. УШТ запрошує українське громадянство на цю сесію, зокрема українців Оттави та околиць.

Недавно управа УШТ мала засідання, на якому ухвалено поробити заходи, щоб відзначити 25-річчя існування УШТ ювілейним літературно-науковим збірником, у якому заплановано вмістити дослідження, статті, рецензії та нові переклади Шекспірових творів. З цієї нагоди просимо шекспірознавців, перекладачів та всіх інших осіб, які цікавляться Шекспіром, відгукнутися на адресу: Prof. Yar Slavutych, 72 Westbrook Drive, Edmonton, Alta. Canada 161 2E1.

Охочі стати членами Товариства мають прислати одноразову членську вкладку в сумі 10 дол.

Яр Славутич
голова УШТ

РОЗКЛАД ТЕНІСОВИХ ЗМАГАНЬ НА СОЮЗІВЦІ

Тенісова ланка УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., узгіднила з Управою Союзівки дати цьогорічних тенісових змагань на цій оселі УНСоюзу, як слідує:

3, 4 і 5-го липня — УСЦАК—Схід
7 і 8-го серпня — Подвійні гри
3, 4, 5 і 6-го вересня — УСЦАК — крайові
18 і 19-го вересня — УНС 16 і 8
9 і 10-го жовтня — КЛК

Знайшовся...

(*Продовження зі стор. 2*)

— є про що поміркувати.

А тим часом знайдемо потіху в словах цього судді: „Урядові агенти, що аж вилазили зі шкіри, щоб розбещувати громадських діячів, властиво підривають наш власний Уряд; а назовні це все стало нездоровим видовищем".

На закінчення свого судового рішення цей відважний представник справедливого назагал американського судівництва В. Б. Браєнт підкреслив своє незадоволення з самого факту, що така, пожалься-Боже, справа відбулася; але, сказав суддя, не слід забувати, що людина не є святою, кажучи: „Наші слуги народу не рекрутуються з духовних семінарій і з манастирів з цілої країни, а є вони звичайні люди і мають такі самі людські слабості, як усі, бо така вже людська природа." Неортодоксальне рішення цього судді вже викликало бурю протестів і заперечень з боку його ж колеґ і відповідних урядових чинників, які хочуть цих засудів. Так що не легко малюється ціла ця справа; але добре одне з того, що знайшовся бодай один суддя, який глянув і зважив „іншу сторону медалі". Досі З'єднані Стейти Америки були тим сильні, що, коли починають аж надто певні групи гукати „розпни, розпни", знаходяться завжди відповідні провідники, які не вагаються сказати протилежне слово, щоб справедливість восторжествувала для кожного, навіть для тих, що „люблять арабів".

Заслужений...

(*Продовження зі стор. 2*)

ський танок" продовжував цю мальовничу програму. Тут головну увагу глядача привертала свобода і вогнистий темперамент виконавців, які не тільки танцювали, але й переживали свій танець. Признання належиться за це хореографові Літвінову, що потрапив не тільки вивчити технічно, але і вбгати в серця молодих танцюристів ідею переживання виконуваного танцю. Цікаве і успішне було тріо „Під вишнею", що його виконавцями були: М. Дурбак, О. Дутко і Й. Мицик та яке викликало френезію оплесків. Та тут знову одна дрібничка: молодиця в Україні ніяк не могла танцювати простоволоса, як дівчина, без очіпка чи хустини на голові.

Зайвою точкою був т. зв. „Молдавський танок". Кому він потрібний? Торік було стільки негодування, а навіть обурення на фестивалі в Артс сентер, що інший учитель з України, позволив собі випровадити теж молдавський і ще якийсь там русотяпський танець. Навіщо ж це? Нам привозили і ще привозитимуть ансамблі — і платівки — з поневоленої батьківщини всякі молдавські і немолдавські танці. А Україна має багатство своїх гарних і оригінальних та ще не виведених на сцені танців. І з тими власне танцями треба молодь — і не тільки молодь — познайомити. Це ж бо саме і та Україна, за якою ми так тужимо. А чужі танці можна побачити в Америці на кожному кроці. Тому не має толку витрачати працю на їхнє вивчення. У своїй державі, як прийде час, буде пора і на чужі танці-балети.

Всенький ансамбль і вся його енергія та мистецька наснага скупчилась у кінцевих точках „Гопака" і „В'язанці", які захопили беззастережно, передусім молоду публіку. Пірueти-обороти кількох дівчат були взірцеві і блискавичні, а деякі присядки танцюристів були легкі і зовсім бездоганні. Тоді, коли в першій частині програми не було танцювань-рачкувань на руках чи на голові, то тут ми таки зустрілись із цим протимистецьким чинником, який просяк тепер увесь наш танцювальний світ у розсіянні. Проте можна ствердити, що забагато цієї циркової псевдоакробатики тут не було. Мабуть і самий Літвінов здає собі справу з того, що такі витівки, це не танцювальне мистецтво та чинить це хіба для „моди", але деформуючої. Однак він саме повинен покласти цьому кінець.

Оплески дійшли до зеніту і тривали в довжінь, це ж бо були кінцеві точки. Опісля появились на сцені з квітами і ґратуляціями представники СУМА, що і організував цей виступ, Корнель Василик та від бандуристів, Микола Чорний. Не можна хіба нічого приємнішого-го сказати молодим танцюристам з Чикаґо на закінчення, як повторити слова одного нашого відомого і активного в суспільно-мистецькій ділянці подружжя (не з кіл Визвольного фронту), яке заявило мені, що: „Цих танцюристів можна пустити на сцену і в Редіо Сиґі". І я не перечитиму цьому, тільки повторю, що дрібнички таки треба виправити. Це ж бо потрібно для чистоти і повноти успіху, що на нього ансамбль „Україна" заслуговує.

Теодор Терен-Юськів

СОТНІ ПОЛІЦІЯНТІВ ВЗЯЛИ ШТУРМОМ КОЛОНІЮ поселенців, які не мали дозволу поселитися на державних теренах Ріо Ґранде, Пуерто Ріко. Поліціянти, на наказ свого начальства, запалили всі хижки, будки і бараки, у яких мешкало 200 родин таких самовільних поселенців. Ці їхні домівки згоріли протягом двох годин, не залишивши даху над головою цих пуерторіканців. При виселюванні й паленні домівок дійшло до збройної сутички поміж обома таборами, і одного поліціянта було вбито, два поселенці були постріляні, ще сім осіб дістали поранення в бійці. Ліва терористична група, найбільша і найактивніша, що зветься „Мешетерос", і яка призналася що вона вчинила засідку на чотирьох американських моряків, де був один моряк убитий, а три тяжко поранені, — ця група прирекла помсту за урядове насильне виселення цих родин з державної землі. Згадана колонія розташувалася 20 миль від міста Сан Хуану. В сутичці понад сто осіб заарештовано.

Відбувся У Конґрес КОУГЦУ

Президія Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних і Крайових Установ в Европі (КОУГЦУ) повідомляє своїх членів і всіх українських патріотів, що У Конґрес КОУГЦУ відбувся згідно з оповісткою в Мюнхені в суботу, 27-го березня ц.р. На Конґресі були заступлені делеґатами такі установи-члени КОУГЦУ: ЦПУЕН—8 делеґатів, СУБ—10 делеґатів, ГРУГОБ—3 делеґати ОбВУ у ВБ—4 делеґати, ТУЛ у ВБ—1 делеґат, КРУОА—1 делеґат, ОУФ—2 делеґатів, КоДУС—1 делеґат „Рідна Школа"—1 делеґат, УЦГКФ—4 делеґати, Европейська Конференція СУМ-1 делеґат, УВУ (надзвичайний член)—1 делеґат. Учасниками У Конґресу були 22 делеґати із 36-ма голосами, один голос надзвичайного члена і чотири почесні. гості, яких Конґрес наділив правом дорадчого голосу під час ходу конґресових нарад.

Діловими нарадами У Конґресу проводила Президія Конґресу в складі: мґр Антін Мельник, почесний голова КОУГЦУ й господар країни, на терені якої відбувався Конґрес—предсідник Конґресу; д-р Володимир Косик—заступник предсідника; Маркіян Дмитро Гайва і Володимир Сорока—секретарі.

До почесної Президії були запрошені отці духовні від Помісної УКЦ, УАПЦ і ректор УВУ. Члени почесної Президії і голови або речники центральних громадських установ і крайових організацій вітали У Конґрес КОУГЦУ з підкресленням необхідности дальшої діяльности Координаційного Осередку на терені Західньої Европи.

Під час Конґресу працювали такі комісії: мандатно-верифікаційна й номіційна в складі: ред. Ілля Дмитрів, голова; мґр Володимир Леник і мґр Володимир Дідович—члени; молоді і шкільництва: Михайло Гринюк, голова, мґр В.Леник, мґр Володимир Панчук, мґр Омелян Коваль і інж. Іван Левицький—члени; бюджетно-фінансова: мґр О. Коваль, голова; дир. Іван Равлюк, д-р Олександер Жупник, Теодор Пелех і д-р Кирило Митрович—члени; резолюційна: д-р Святослав Михайло Фостун, голова, інж. Юрій Ковальчук, д-р Олександер Жупник і інж. Володимир Малинович—члени.

Про діяльність Президії КОУГЦУ в каденції між ІУ і У Конґресами КОУГЦУ звітували: ред. Степан Мудрик, уступаючий голова КОУГЦУ, дир. Іван Равлюк, генеральний секретар, мґр В.Леник, референт шкільництва, і мґр О.Коваль, скарбник КОУГЦУ. За Контрольну комісію звітував її голова д-р С.М.Фостун, а за Громадський суд—проф. Володимир Янів.

Речники уступаючої Президії КОУГЦУ насвітлили обширно діяльність Президії під час її каденції, загальний стан на громадсько-культурному і виховно-вишкільному полі в українських громадах на терені Західної Европи, а рівночасно на труднощі та перешкоди, які не дозволили Президії розгорнути більш жваву діяльність. Голова Контрольної комісії, предложивши звіт із контролі фінансів та діловодства, поставив внесок Конґресові уділити абсолюторію уступаючій Президії, що Конґрес зробив після обширного обговорення стану та діяльности в минулій каденції.

З черги У Конґрес прослухав дві спеціяльно підготовані програмові доповіді, а саме: доповідь ред. Степана Мудрика на тему: „Під увагу У Конґресові КОУГЦУ" і ред. Іллі Дмитрового на тему „До засад співпраці на громадській ниві". Обидві доповіді охоплювали та обговорювали одні з найважливіших питань нормальної діяльности на громадському й культурному полі.

Обмінявшись думками щодо доповідей та поробивши деякі зауваги до їхнього змісту, Конґрес уповноважив нову Президію розіслати ці доповіді до членів КОУГЦУ та оприлюднити їх в українській пресі.

П'ятий Конґрес КОУГЦУ на внесок номінаційної комісії перевибрав ред. С. Мудрика головою КОУГЦУ на чергову каденцію. Заступниками голови КОУГЦУ обрано радн. Ярослава Деременду і мґра Володимира Дідовича; ред. Ілля Дмитрів—генеральний секретар, мґр Омелян Коваль-скарбник, дир. Іван Равлюк, д-р Володимир Косик, мґр Володимир Леник й інж. Володимир Малинович—члени.

П'ятий Конґрес КОУГЦУ обрав Контрольну комісію у такому складі: д-р Святомир М.Фостун—голова, Михайло Гринюк і д-р Кирило Митрович—члени, інж. Григорій Комарницький і д-р Ольга Вітошинська—заступники членів Контрольної комісії.

Потім У Конґрес КОУГЦУ обрав Громадський Суд КОУГЦУ в складі: проф. Володимир Янів—голова, Андрій Костюк, д-р Сергій Наклович—члени, мґр Володимир Панчук і Маріян Д. Гайва—заступники членів Мирового Суду КОУГЦУ.

Для певности і ясности, У Конґрес КОУГЦУ ствердив, що мґр Антін Мельник, обраний ІУ Конґресом КОУГЦУ почесним головою КОУГЦУ, є почесним головою рівночасно на рішення У Конґресу КОУГЦУ.

V Конґрес КОУГЦУ прийняв запропонований Комісією бюджет на чергову каденцію, узгляднюючи найконечніші полегші в розділі про членські вкладки тощо, і наголошуючи необхідність скоординування грошових збірок на КОУГЦУ і СКВУ в одну збірку в році. Конґрес ухвалив одноголосно резолюції.

На першому засіданні новообраної Президії КОУГЦУ, яке відбулося 28-го березня, Президія провела своє уконституювання далі за таким порядком: дир. І.Равлюк обняв завдання організаційного референта; д-р В. Косик—завдання референта зовнішньої інформації; мґр В.Леник—завдання референта шкільництва, а інж. В.Малинович—завдання заступника референта шкільництва.

Перша частина ділових нарад Конґресу КОУГЦУ відбулася в залі дому при катедральному храмі Помісної УКЦ в Мюнхені, а друга частина—в домі Українського Інтернату, де мешкали і харчувалися делеґати цього Конґресу.

Президія КОУГЦУ

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 10-79

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
14	Зулинський О.	11.60	325	Врубель А.М.	7.50
25	Курдидик І.	2.75	325	Дутко І.Ф.	3.00
25	Коропецький М.В.	5.70	;325	Осцяк Н.	1.50
293	Зендарський А.І.	3.00	325	Осцяк Ґ.	1.50
55	Стельмачук М.	3.00	325	Осцяк І.	1.50
55	Ґавріленковський І.	1.50	325	Волічинський П.	1.50
55	Ціздин А.	2.90	325	Спрій І.	3.00
55	Олексюк А.	11.40	325	Шевчук М.	1.50
59	Бойчук П.	5.70	325	Шеремета В.	1.50
86	Керод І.	2.50	325	Звір І.	21.14
94	Дудар М.	3.00	325	Сіто М.	1.50
94	Дудар А.	3.00	325	Стефанишин І.	4.55
128	Гайдукевич Л.	1.50	325	Сенко І. мол.	1.50
128	Вацикевич В.	6.90	325	Осцяк Н.	1.50
128	Д-р Трігос Ґ.Ґ.	17.10	325	Осцяк Ґ.	1.50
128	Трігос Л.А.	19.50	325	Осцяк І.	1.50
170	Білик І. Е.	3.80	325	Палівода І.	1.50
170	Білик М. О.	3.70	325	Палівода О.	1.50
170	Білик Б.С.	3.70	325	Зозуля Т.	10.35
170	Білик К.	3.60	325	Зозуля О.	10.35
171	Петренко І.	10.60	325	Стефенс М.	6.30
171	Таразі С.І.	10.80	325	Луцик І.	2.65
171	Петренко Ґ.П.	10.80	325	Уліцький Ґ.	1.50
178	Буцяк М.	24.54	325	Зазуля Т.	4.20
178	Беднарчик М.	2.60	325	Турянський В. мол.	5.40
194	Павлів С.	1.50	328	Надозірний А.	3.90
194	Загайкевич В.	8.10	388	Михальцевич Ґ.	1.50
194	Загайкевич С.	8.10	388	Михальцевич О.С.	1.50
194	Ґірняк І.	3.30	388	Михальцевич Ґ.	1.50
194	Жарський Д.	1.50	388	Михальцевич О.	1.50
194	Д-р Жарський Е.	1.50	399	Винниченко М.Н.	5.70
194	Павлів С.	37.50	399	Винниченко Н.Р.	5.70
194	Павлів С.	3.90	422	Гордієнко Ґ.	1.50
194	Павлів С.	8.00	422	Нагірняк М.	2.85
194	Іванчишин Р.В.	3.60	422	Нагірняк М.	3.45
214	Клапишак В.	5.50	450	Алиськевич М.Р.	3.80
218	Запотоцький І.	3.00	450	Алиськевич М.Л.	3.80
218	Запотоцький З.	3.00	450	Алиськевич А.С.	3.40
218	Запотоцький М.	3.00	457	Осінчук А.	5.10
218	Запотоцький П.І.	3.00	457	Осінчук З.	5.10
218	Запотоцький Ґ.	6.30	472	Наконечний Б.	1.50
240	Бачинський Е.	5.60	472	Ґула А.	4.90
287	Акампора О.Ф.	7.80	472	Гуебнер Л.	1.50
293	Цап А.	5.30	472	Матвіїшин Ю.	5.70
307	о. Огірко П.	5.10			

Сума проголошених чеків 463.13
Раніше проголошених 58,001.50

Разом 58,464.63

Свячене з нагоди Воскресення Христового

У неділю, 2-го травня цього року, заходами Управи ОДВУ на оселі Ольжича в Лігайтоні, Па., у святочно прибраній залі відбулося спільне свячене, у якому взяло участь більше ста осіб, а серед них, що було дуже приємно, багато молоді.

По полудні всі засіли за столи, на яких, з українською щедрістю, були розкладені паски, писанки, і різні традиційні для свята Христового Воскресіння. страви. Не дивлячись на те, що це свято завжди вважалося родинним, стає доброю традицією у цей день з'їжджатися на Оселю й святкувати у більш ширшій й теплішій атмосфері серед друзів і запрошених гостей.

Започаткував свячене о. Богдан Левицький, щирі й проникливі слова молитви якого переплітались співом місцевого хору під дириґентурою Василя Пізара. Хор, хоч був не в повному складі, співав надхнено. Після молитви о. Б.Левицький виголосив змістовну, настроєву промову, в якій пом'янув братів наших, що караються в поневоленій Україні, закінчивши її молитвою за воскресення Україні в повній її красі й величі.

Мистецька частина була різноманітною і добре підібраною до тематики свята. Розпочав концерт хор під дириґентурою В.Пізара, який проспівав „Христос воскрес". Духова проникливість співу пройняла присутніх, які спочатку тихо, далі чим дужче приєднали і свої голоси до могутнього гимну Воскреслому Христові.

Композиція-монтаж „Великдень і великодні звичаї" з творів українських авторів - Богдана Лепкого, Богдана Нижанківського, Марії Косовичевої, Романа Купчинського, Ірини Дибко, з почуттям виконало панство Гранат.

Виступ мистецького ансамблю „Ми з України" не був несподіванкою, але тим більше несподівана була реакція залі на появу артистки Евеліни Белюць. Після привітання і поздоровлень полинула невмируща музика Гулака-Артемовського з опери „Запорожець за Дунаєм" - „Владико неба і землі". Темперамент й висока професійність, притаманні Е.Белюць, зробили з цієї пісні молитву-прохання повернути нас всіх в рідний край, вільний край, що є змислом усього нашого життя.

Органічною сполукою з попередньою точкою була наступна: оповідання Юрія Клена „Чудо Воскресіння", яку виконали Е.Белюць і Олексій Журба. Полилися Шубертові безсмертні звуки „Аве Марія" у виконанні Леоніда Вербицького на фортепіяно. На тлі цієї вічно живої музики відчитали артисти чудове оповідання Ю.Клена.

В концерті, серед місцевих самодіяльних сил, були зовсім молоді виконавці — Марія Івасів - скрипка, Нестор Івасів - ґобой, виконали з музикальністю „Воскресні пісні", а Христя Омара протанцювала жанровий танок „Дівчина на базарі", хореографія Роми Прийми-Богачевської, в бойківському строї роботи Кіри. Хотілося б, щоб активна участь молоді в святах української громади стала тривалою традицією. Всі точки програми оголошував Ол.Журба. Він з властивим йому гумором, що став відомим уже на поселеннях, проводив концерт, вставлюючи між окремими виступами відповідні гуморески, жарти і анекдоти, які публіка зустрічала веселим сміхом і невгаваючими оплесками.

Закінчення концерту — виступ Евеліни Белюць з двома українськими народними піснями „Посилала мене мати" і „По садочку ходжу", композицією Володимира Івасюка „Водограй. Кілька пісень композитора Леоніда Вербицького популярна і люблена співачка виконала на домагання публіки понадпрограмово. Л.Вербицький акомпаньював співачці протягом концерту. Після того, як стихли оплески, Е.Белюць оголосила, що весь гонорар за концерт Ансамбль віддає на цеглинку для відбудови оселі Ольжича.

Під кінець д-р Петро Стерчо, заступник голови Центральної Управи ОДВУ подякував акторам, аматорам і хорові за участь в концерті, не забувши всіх назвати по-іменно, включно з молодими. Він подякував також голові оселі Орестові Грабикові, що підготував залю і створив святкову атмосферу для всіх учасників. Зокрема він подякував жінкам, які приготували смачну закуску й гарно пбслуговували столи.

Спільне свячене закінчилося коротким словом члена Управи Миколи Ящука, який звернувся до всіх присутніх з закликом допомогти у відбудові Оселі й повернення їй колишньої краси. Дружні оплески були ознакою солідарности і повної згоди.

Так закінчилося свячене на Оселі Ольжича, яке дало змогу ще раз зібратися близьким, знайомим, друзям погуторити, поділитись думками і підкріпити нашу віру у, можливо, далекий, але вистражданий і так очікуваний День Воскресіння.

О. К-н